

Sygn. akt IXKa 178/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący - **SSO Barbara Plewińska**

Sędziowie - **SSO Mirosław Wiśniewski**

- **SSO Andrzej Walenta (spr)**

Protokolant - **stażysta Marzena Chojnacka**

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu **Barbary Dryzner,**

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2015r.,

sprawy **P. K.** oskarżonego o przestępstwo z art. 286§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez **Prokuratora Rejonowego w Grudziądzu** od wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 18 grudnia 2014r., sygn. akt IIK 153/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu.

Sygn. akt IXKa 178/15

UZASADNIENIE

P. K. został oskarżony o to, że:

w dniu 29 czerwca 2013 roku w G., w mieszkaniu przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 1000zł poprzez złożenie nieprawdziwego oświadczenia o zatrudnieniu w firmie (...) w G. przy ul. (...), na podstawie którego zawarł umowę pożyczki gotówkowej numer (...) w kwocie 1000zł, na podstawie której otrzymał pożyczkę w wyżej wymienionej wysokości, której nie miał zamiaru spłacać -

- **tj. o czyn z art. 286§1 kk;**

Sąd Rejonowy w Grudziądzu wyrokiem z dnia 18 grudnia 2014 r. (sygn. akt IIK 153/14):

I. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, to jest za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286§1 kk i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69§1 kk i art. 70§2 kk warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 (trzy);

II. na mocy art. 73§2 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora;

III. na mocy art. 72§1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżonego do podjęcia pracy zarobkowej;

IV. na mocy art. 72§2 kk zasądził od oskarżonego P. K. na rzecz pokrzywdzonego (...) w G. kwotę 1000zł (jeden tysiąc złotych) tytułem naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, w terminie 1 (jednego) roku od dnia uprawomocnienia się wyroku;

V. zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczania opłaty sądowej, a powstałymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł Prokurator Rejonowy w Grudziądzu** zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił:

- rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 437§7 kpk polegające na rozpoznaniu sprawy oskarżonego P. K. na posiedzeniu i uwzględnieniu wniosku złożonego w trybie art. 335§1 kpk o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy, podczas gdy wobec złożenia przez pokrzywdzonego (...) po skierowaniu aktu oskarżenia wniosku o orzeczenie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46§1 kk, przy braku modyfikacji wniosku złożonego w trybie art. 335§1 kpk obligowało Sąd Rejonowy do skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych;

- obrazę przepisu prawa materialnego art. 46§1 kk poprzez zaniechanie orzeczenia wobec P. K. środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na podstawie przywołanego przepisu, a zobowiązanie oskarżonego w punkcie V wyroku na podstawie art. 72§2 kk do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w terminie 1 roku od uprawomocnienia się orzeczenia, podczas gdy uprawnienie z art. 46 kk jest korzystniejsze dla pokrzywdzonego i ma pierwszeństwo przed możliwością wynikającą z art. 72§2 kk.

W związku z powyższymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G.do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na skutek apelacji prokuratora, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok uchylił i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Mimo, że zaskarżony wyrok odpowiada treści porozumienia zawartego między prokuratorem i oskarżonym w trybie art. 335 kpk (k. 32 – 34, 71 akt), to jednak rozstrzygnięcie sądu meriti ewidentnie pomijało stanowisko pokrzywdzonego, dlatego też wyrok ten nie mógł się ostać.

W niniejszej sprawie prokurator, na podstawie art. 335§1 kpk, dołączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary. W celu rozpoznania wniosku Sąd Rejonowy wyznaczył termin posiedzenia najpierw na dzień 19 listopada 2014r., a następnie na dzień 18 grudnia 2014r. z udziałem prokuratora, oskarżonego oraz pokrzywdzonego. Pokrzywdzony oraz oskarżony na posiedzenie nie stawili się. Na terminie posiedzenia odroczonym na dzień 18 grudnia 2014r. Sąd Rejonowy w efekcie wydał wyrok zgodnie z wnioskiem prokuratora.

Taki tryb postępowania sądu należy ocenić jednak krytycznie bowiem ewidentnie pomijał stanowisko pokrzywdzonego w tej sprawie. Pokrzywdzony nie stawiał się na posiedzenie w dniu 18 grudnia 2014r. i nie złożył, także wcześniej pisemnie, oświadczenia o działaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego i tym samym nie wszedł w rolę strony oskarżającej (art. 343§5 kpk). Wydaje się jednak, że jako pokrzywdzony miał pełne prawo wypowiadać się w sprawie na każdym jej etapie jak i składać oświadczenia broniąc swoich interesów, a jego żądania - tak jak żądania każdej innej strony - nie mogły być ignorowane. Tymczasem Sąd Rejonowy wydając wyrok w sprawie pominął okoliczność, że pokrzywdzony żądał naprawienia wyrządzonej mu szkody w trybie art. 46§1 kk. Po wpłynięciu bowiem aktu oskarżenia tenże pokrzywdzony nadesłał dwa pisma, które wpłynęły do Sądu Rejonowego: pierwsze w dniu 20 stycznia 2014r. (k. 100 akt) i drugie w dniu 27 października 2014r. (k. 164 akt), w których wnosi o orzeczenie

wobec oskarżonego P. K. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem właśnie w oparciu o art. 46§1 kk. Tak więc decydując się na uwzględnienie wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 kpk i orzekając wobec oskarżonego zaproponowaną tamże karę, sąd meriti całkowicie zignorował stanowisko pokrzywdzonego i pozbawił go tym samym prawa do współdecydowania o kształcie wyroku.

Mimo, że pokrzywdzony nie jest stroną porozumienia o jakim mowa w art. 335 kpk, to jednak złożenie przez niego wniosku o orzeczenie środka karnego, a więc innego niż uzgodniony między prokuratorem a oskarżonym, bo probacyjnego, a więc złożenie wniosku o naprawienie szkody na podstawie art. 46§1 kk, nakładało na Sąd Rejonowy powinność potraktowania go jako sygnału do dokonania modyfikacji wniosku w zgodzie z wymogami prawa, a przy braku porozumienia w tym fragmencie, wskazywało na potrzebę skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wobec złożenia przez pokrzywdzonego tego rodzaju wniosku przed wydaniem w sprawie orzeczenia w myśl art. 343 kpk, sąd ma obowiązek zarówno rozpoznania tego wniosku, jak i dokonania kontroli merytorycznej wniosku prokuratora złożonego w trybie określonym w art. 335§1 kpk. W wypadku ustalenia, że szkoda nie została naprawiona i zachodzą pozostałe przesłanki do orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego obowiązku naprawienia szkody zamiast takiego środka probacyjnego, co wydaje się być oczywiste, sąd powinien wystąpić do stron z propozycją zmodyfikowania wniosku prokuratora, a w przypadku braku zgody stron na modyfikację wniosku, skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2009 r., III KK 134/09, LEX nr 518147).

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Jednocześnie wskazać trzeba, że sąd odwoławczy nie mógł sam dokonać korekty wyroku poprzez orzeczenie środka karnego obowiązku naprawienia szkody, a to z tej przyczyny, że na termin rozprawy odwoławczej oskarżony nie stawił się, a zatem nie było możliwości uzgodnienia takiego stanowiska między prokuratorem a P. K., co jest niezbędne jako pozostające w zgodzie z treścią art. 335§1 kpk.

Wobec powyższego sąd ponownie rozpoznający sprawę winien podjąć czynności zmierzające do ponownego uzgodnienia pomiędzy oskarżonym i prokuratorem, proponowanej przez pokrzywdzonego zmiany i akceptacji dla obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46§1 kk albo, zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 343§7 kpk, rozpoznać sprawę na zasadach ogólnych.